

ÎNCHEIERE

13 decembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte, judecător
Judecători

Aliona Miron
Ion Malanciuc
Diana Stănilă

soluționând conflictul de competență jurisdicțională apărut între Judecătoria Strășeni, sediul central și Completul specializat în materie de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, la examinarea cererii de suspendare a executării actului administrativ contestat,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Primăria s. Cojușna și Consiliul s. Cojușna împotriva Consiliului raional Strășeni cu privire la anularea deciziei Consiliului raional Strășeni nr. 1/19 din 21.03.23 „Cu privire la crearea Serviciului social Centru de plasament pentru copii separate de părinți” și a pct. 21 și 23 din Decizia Consiliului raional Strășeni nr. 1/10 din 21.03.23 „Cu privire la alocarea mijloacelor financiare din bugetul raional”,

c o n s t a t ă:

La 21 aprilie 2023, Primăria s. Cojușna și Consiliul s. Cojușna a sesizat Judecătoria Strășeni, sediul central cu acțiunea în contencios administrativ împotriva Consiliului raional Strășeni, prin care a solicitat anularea deciziei Consiliului raional Strășeni nr. 1/19 din 21.03.23 „Cu privire la crearea Serviciului social Centru de plasament pentru copii separate de părinți” și a pct. 21 și 23 din Decizia Consiliului raional Strășeni nr. 1/10 din 21.03.23 „Cu privire la alocarea mijloacelor financiare din bugetul raional”.

Prin încheierea din 02 mai 2023 a Judecătoriei Strășeni, sediul central prezenta acțiune a fost transmisă spre examinare conform competenței Curții de Apel Chișinău.

La 04 mai 2023, după transmiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, Primăria s. Cojușna și Consiliul s. Cojușna au depus o cerere cu privire la suspendarea executării actului administrativ, *care în lipsa dosarului de bază a fost înregistrată ca o acțiune separată.*

Prin încheierea din 11 mai 2023 a Judecătoriei Strășeni, sediul central, cererea cu privire la suspendarea actului administrativ a fost transmisă după competență la Curtea de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 08 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost separată într-un proces aparte solicitarea cu privire la suspendarea executării deciziei Consiliului raional Strășeni nr. 1/19 din 21.03.23 „Cu privire la crearea Serviciului social Centru

de plasament pentru copii separate de părinți” *de solicitarea* cu privire la suspendarea executării pct. 21 și 23 din Decizia Consiliului raional Strășeni nr. 1/10 din 21.03.23 „Cu privire la alocarea mijloacelor financiare din bugetul raional”.

A fost reținută în procedura Curții de Apel Chișinău solicitarea cu privire la suspendarea executării deciziei Consiliului raional Strășeni nr. 1/19 din 21.03.23 „Cu privire la crearea Serviciului social Centru de plasament pentru copii separate de părinți”.

Prin încheierea din 08 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost ridicat conflict negativ de competență între Curtea de Apel Chișinău și Judecătoria Strășeni, sediul central, la examinarea solicitării cu privire la suspendarea executării pct. 21 și 23 din Decizia Consiliului raional Strășeni nr. 1/10 din 21.03.23 „Cu privire la alocarea mijloacelor financiare din bugetul raional”.

Examinând conflictul negativ de competență jurisdicțională ivit între Completul specializat în materie de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău și Judecătoria Strășeni, sediul central, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

În primul rând, în corespundere cu prevederile art. 214 alin. (1) din Codul administrativ, suspendarea executării actului administrativ individual contestat poate fi solicitată de către reclamant instanței de judecată care examinează acțiunea de contencios administrativ. Reclamantul poate solicita instanței de judecată competente suspendarea executării actului administrativ individual până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ dacă autoritatea publică investită cu soluționarea cererii prealabile a refuzat suspendarea sau nu a soluționat cererea de suspendare în termenul stabilit la art.172 alin.(3).

Completul de judecată observă că, acțiunea în ordinea contenciosului administrativ a fost depusă la 21 aprilie 2023, iar cererea cu privire la suspendarea executării actelor administrative contestate a fost depusă ulterior, la 04 mai 2023. Din considerente neclare, cererea cu privire la suspendarea executării actului administrativ contestat, contrar prevederilor citate, a fost înregistrată drept o acțiune nouă, în pofida faptului că urma a fi examinată de către aceeași instanță care examinează fondul cauzei.

Curtea de Apel Chișinău, după ce i-a fost expediată cererea cu privire la suspendarea executării actului administrativ contestat, nu a ținut cont de procedura de examinare unor astfel de cereri și eronat a dispus solicitările de suspendare a executării actelor administrative și a ridicat conflict de competență.

În acest sens, Completul de judecată reține că, cererea de suspendare a executării actelor administrative contestate urmează a fi examinată de către instanța competentă să examineze acțiunea de contencios administrativ, în cadrul aceluiași proces.

În continuare, Completul de judecată reține că, în speță, obiect al controlului judiciar constituie decizia Consiliului raional Strășeni nr. 1/19 din 21.03.23 „Cu privire la crearea Serviciului social Centru de plasament pentru copii separate de părinți” și pct. 21 și 23 din decizia Consiliului raional Strășeni nr. 1/10 din 21.03.23 „Cu privire la alocarea mijloacelor financiare din bugetul raional”.

Este important de reținut că, anterior, în cadrul examinării fondului cauzei de contencios administrativ, între Judecătoria Strășeni, sediul central și Curtea de Apel

Chișinău a apărut conflict negativ de competență, care a fost soluționat de către Curtea Supremă de Justiție.

Prin încheierea din 09 august 2023 a Curții Supreme de Justiție a fost constatată competența Judecătoriei Strășeni, sediul central la examinarea cauzei de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Primăria s. Cojușna și Consiliul s. Cojușna împotriva Consiliului raional Strășeni *cu privire la anularea pct. 1, 4, 5, 6, 7, 8, 9 din decizia Consiliului raional Strășeni nr. 1/19 din 21.03.23 „Cu privire la crearea Serviciului social Centru de plasament pentru copii separate de părinți” și pct. 21 și 23 din Decizia Consiliului raional Strășeni nr. 1/10 din 21.03.23 „Cu privire la alocarea mijloacelor financiare din bugetul raional”*.

La fel, a fost constatată competența Completului specializat în materie de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău la examinarea cauzei de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Primăria s. Cojușna și Consiliul s. Cojușna împotriva Consiliului raional Strășeni *cu privire la anularea pct. 2 și 3 din decizia Consiliului raional Strășeni nr. 1/19 din 21.03.23 „Cu privire la crearea Serviciului social Centru de plasament pentru copii separate de părinți”*.

Cauza a fost remisă la Judecătoria Strășeni, sediul central, pentru ulterioara separare a pretențiilor conform competenței constatate de Curtea Supremă de Justiție.

Prin încheierea din 21 august 2023 a Judecătoria Strășeni, sediul central, s-a dispus separarea pretențiilor din acțiunea în contencios administrativ la cererea Primăriei și Consiliului Cojușna, r-l Strășeni împotriva Consiliului raional Strășeni cu privire la contestarea actelor administrative și anume: pretențiile cu privire la anularea pct. 2 și 3 din decizia Consiliului raional Strășeni nr. 1/19 din 21.03.23 „Cu privire la crearea Serviciului social Centru de plasament pentru copii separate de părinți” au fost separate și transmisă cauza în această parte instanței competente - Curții de Apel Chișinău.

Completul de judecată evidențiază că, după separarea pretențiilor, prin încheierea din 23 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, acțiunea de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Primăria s. Cojușna și Consiliul s. Cojușna împotriva Consiliului raional Strășeni cu privire la anularea pct. 2 și 3 din decizia Consiliului raional Strășeni nr. 1/19 din 21.03.23 „Cu privire la crearea Serviciului social Centru de plasament pentru copii separate de părinți”, a fost declarată inadmisibilă, astfel a decăzut necesitatea expunerii asupra competenței instanțelor în această parte la examinarea cererii de suspendarea executării actului administrativ.

Conform art.200 alin.(3) și (4) din Codul administrativ, conflictul de competență dintre judecătoriile din jurisdicția diferitor curți de apel, dintre o judecătorie și o curte de apel sau dintre două curți de apel se soluționează de către Curtea Supremă de Justiție.

Conflictul de competență se soluționează fără citarea participanților la proces, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs.

Potrivit art.10 alin.(1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu

scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Din prevederile art.11 din Codul administrativ rezultă că, actele administrative individuale pot fi: acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel. Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă.

Conform art.12 din Codul administrativ, un act administrativ normativ este actul juridic subordonat legii adoptat, aprobat sau emis de o autoritate publică în baza prevederilor constituționale sau legale, care nu se supune controlului constituționalității și stabilește reguli de aplicare obligatorii pentru un număr nedeterminat de situații identice.

În conformitate cu art.191 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(2) și (3), judecătorii soluționează în fond toate acțiunile în contencios administrativ. Curțile de apel soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva actelor administrative normative, care nu se supun controlului de constituționalitate.

Conform art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

Articolul 188 din Codul de procedură civilă, care definește separarea pretențiilor, prevede că, după ce primește cererea, judecătorul este în drept să separe într-un proces aparte una sau mai multe din pretențiile conexe ale unui reclamant sau ale mai multor reclamanți dacă consideră rațională judecarea lor separată. În cazul în care sunt înaintate pretenții de mai mulți reclamanți sau față de mai mulți pârțiți, judecătorul este în drept să separe într-un proces aparte una sau mai multe pretenții dacă consideră rațională judecarea lor separată. Prevederile prezentului articol se aplică numai la examinarea cauzelor *în primă instanță*.

Reținând că, potrivit prevederilor legale citate supra, cererea de suspendare a executării actului administrativ contestat urmează a fi examinată de instanța care examinează acțiunea de contencios administrativ, precum și faptul că, competența instanțelor la examinarea acțiunii a fost constatată anterior de către Curtea Supremă de Justiție, Completul de judecată concluzionează că, cererea de suspendare *în partea pct. 2 și 3* din decizia Consiliului raional Strășeni nr. 1/19 din 21.03.23 „Cu privire la crearea Serviciului social Centru de plasament pentru copii separate de părinți” *este de competența Completului specializat în materie de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău*, iar *în partea pct. 1, 4, 5, 6, 7, 8, 9* din decizia Consiliului raional Strășeni nr. 1/19 din 21.03.23 „Cu privire la crearea Serviciului social Centru de plasament pentru copii separate de părinți” *și pct. 21 și 23* din Decizia Consiliului raional Strășeni nr. 1/10 din 21.03.23 „Cu privire la alocarea mijloacelor financiare din bugetul raional” *este de competența Judecătoriei Strășeni, sediul central*, în cadrul aceluiași proceduri judiciare în ordinea contenciosului administrativ privind controlul legalității acestor acte administrative

și nu într-un proces separat.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a scoate în evidență că, dat fiind faptul că legislația administrativă nu reglementează instituția separării pretențiilor ce țin de competența instanțelor de un distinct grad de jurisdicție, Judecătoria Strășeni, sediul central este *în drept* de a acționa în conformitate cu art. 195 Cod administrativ, în coroborare cu art. 188 Cod de procedură civilă. Or, urmează a fi reținut și principiul imutabilității competenței jurisdicționale, consfințit la art. 197 Cod administrativ, potrivit căruia nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, cu excepțiile expres stabilite de lege.

Căile procedurale asigură persoanelor interesate accesul la o instanță de judecată, căreia prin lege i s-a stabilit competența de a hotărî, iar pentru ca dreptul de acces la o instanță să fie respectat, trebuie ca instanța în fața căreia este adusă cauza să se bucure de jurisdicție deplină, adică instanța trebuie să fie competentă să analizeze atât aspectele de fapt, cât și pe cele de drept ale cauzei. Acest mod de reglementare al dreptului de acces la justiție este în concordanță cu principiile Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, potrivit cărora exercitarea dreptului de acces la justiție presupune tocmai asigurarea accesului oricărei persoane la un tribunal instituit de lege, adică garantarea unei proceduri judiciare în fața căreia să se poată realiza, efectiv, acest drept.

Conform art.191, art.200 alin.(3), art.230 din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se constată competența Judecătoriei Strășeni, sediul central la examinarea *cererii de suspendare a executării pct. 1, 4, 5, 6, 7, 8, 9* din decizia Consiliului raional Strășeni *nr. 1/19* din 21.03.23 „Cu privire la crearea Serviciului social Centru de plasament pentru copii separate de părinți” și a *pct. 21 și 23* din Decizia Consiliului raional Strășeni *nr. 1/10* din 21.03.23 „Cu privire la alocarea mijloacelor financiare din bugetul raional”, **în cadrul** cauzei de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Primăria s. Cojușna și Consiliul s. Cojușna împotriva Consiliului raional Strășeni cu privire la anularea deciziei Consiliului raional Strășeni *nr. 1/19* din 21.03.23 „Cu privire la crearea Serviciului social Centru de plasament pentru copii separate de părinți” și a *pct. 21 și 23* din Decizia Consiliului raional Strășeni *nr. 1/10* din 21.03.23 „Cu privire la alocarea mijloacelor financiare din bugetul raional”.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte,
judecător

Aliona Miron

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă

